

Internetowe zgłaszanie prac geodezyjnych w technologii iGeoMap/ePODGiK w świetle nowych regulacji prawnych

Czy jest w tym logika?

Nowelizacja ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* spowodowała, że od 12 lipca 2014 r. obowiązują nowe zasady postępowania przy zgłaszaniu prac geodezyjnych. Pomijając szczegóły regulacji, podstawowa zmiana polega na tym, że materiały do pracy geodezyjnej można wydać dopiero po dokonaniu opłaty.

Waldemar Izdebski

Jednocześnie istnieje wyraźny zapis w art. 12 ust. 3 *Pgik* mówiący, że „organ, który otrzymał zgłoszenie prac geodezyjnych lub prac kartograficznych, w terminie 10 dni roboczych uzgadnia z wykonawcą listę materiałów zasobu niezbędnych lub przydatnych do wykonania zgłoszonych prac i udostępnia ich kopie za opłatą”. Tak więc pojawił się problem, jak zorganizować funkcjonowanie zgłoszeń internetowych w nowych warunkach, aby nie paraliżować pracy ośrodka uzgodnieniami i aby geodeci otrzymywali materiały jak najszybciej. Najlepiej tak jak dotychczas, czyli bezpośrednio po zgłoszeniu.

Technologia iGeoMap/ePODGiK służąca do internetowego zgłaszania prac geodezyjnych i automatycznego przygotowania dla nich odpowiednich materiałów z zasobu funkcjonuje w Polsce od ponad 7 lat. Obecnie jest wdrożona w 17 powiatowych ośrodkach dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej (PODGiK) i łącznie przetworzono w niej już 300 tys. prac geodezyjnych. Jest to liczba znacząca, co sprzyja wyciąganiu wniosków dotyczących przydatności technologii i jej sugerowanych usprawnień.

• Opłata jest najważniejsza

Z punktu widzenia technologicznego iGeoMap/ePODGiK był przygotowany do wkomponowania w proces zgłaszania stosownych opłat, bo płatności inter-

netowe były już od wielu lat stosowane przy sprzedaży wydruków mapy zasadniczej oraz numerów ksiąg wieczystych. Tak więc wraz z wejściem w życie nowego prawa uruchomiono odpowiednie funkcje opłat, dostosowując technologię do obowiązujących regulacji. W wielu ośrodkach pojawił się jednak zasadniczy problem związany z brakiem możliwości pobierania opłat drogą internetową. 12 lipca 2014 r. tylko 3 ośrodki spośród tych, w których funkcjonowała technologia iGeoMap/ePODGiK, posiadały umowy z firmami obsługującymi płatności internetowe, a więc były gotowe do wdrożenia nowych przepisów. W pozostałych trzeba było podpisać stosowne umowy, co okazało się procesem długotrwałym i dość trudnym (albo może niepotrzebnie komplikowanym przez zarządy niektórych powiatów).

Wprowadzona w iGeoMap/ePODGiK modyfikacja wymaga, aby zgłoszona praca była opłacona, zanim zostanie przekazana do przygotowania w PODGiK.

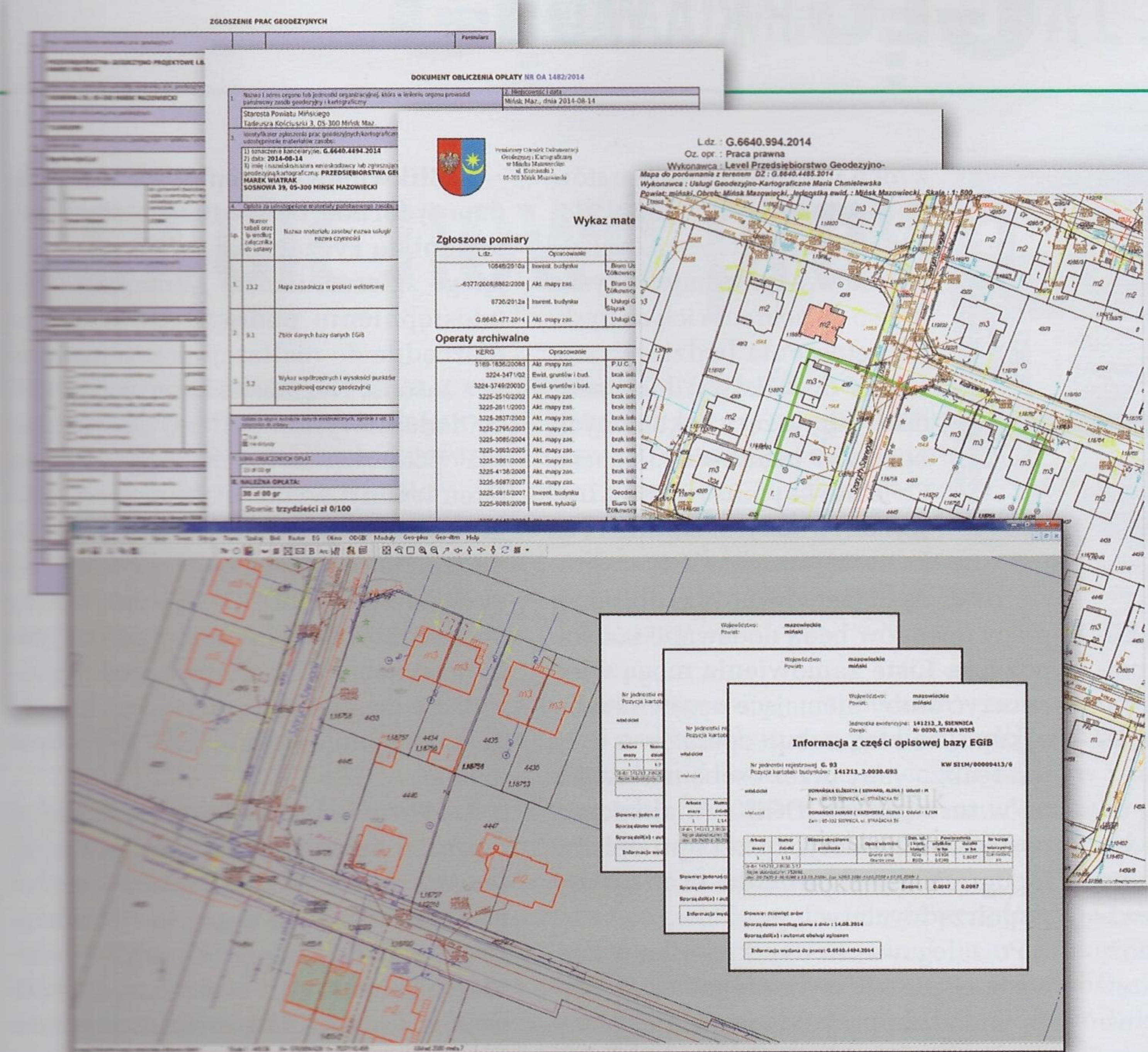
Opłaty można dokonać bezpośrednio po zgłoszeniu we właściwym serwisie iGeoMap lub później, korzystając z odpowiedniej funkcji dostępnej dla geodetów w serwisie ePODGiK.

• Operaty archiwalne za dodatkową opłatą

Na etapie zgłoszenia pracy geodezyjnej nie da się też do końca określić wszystkich przydatnych do niej materiałów. Dotyczy to szczególnie operatów archiwalnych, których konieczność wykorzystania wyłania się przeważnie dopiero w trakcie wykonywania pracy. Po zmianie regulacji prawnych operaty archiwalne udostępniane są wykonawcom prac geodezyjnych za opłatą. Wymusza to inne podejście do

Rys. 1. Zgłoszenie pracy geodezyjnej w powiecie mińskim

Rys. 2. Zestaw materiałów dla wykonawcy generowanych automatycznie w ramach zgłoszonej pracy

ich udostępniania, gdyż dotychczas dostęp do tych danych był darmowy w ramach zgłoszonej – i opłaconej ryczałtem – pracy geodezyjnej. Aby obecnie nie komplikować całej procedury wybieraniem operatów, w technologii iGeoMap/ePODGiK najpierw dokonuje się zgłoszenia pracy geodezyjnej, opłacenia i wygenerowania materiałów standardowych, a potem każdy wykonawca w ramach zgłoszenia ma dostęp do podglądu operatów archiwalnych i ich ewentualnego zakupu zgodnie z pojawiającymi się potrzebami.

Z zawodowego punktu widzenia trudno pogodzić się z sytuacją, kiedy geodeta, chcąc profesjonalnie i najlepiej dla PODGiK wykonać pracę geodezyjną, musi płacić za dostęp do operatów archiwalnych. Jest to zupełnie nielogiczne, podobnie zresztą jak w przypadku osnowy. Nasuwa się oczywisty wniosek, że jeśli już coś musiało być zmienione, to można było uzależnić opłatę od obszaru zgłoszenia, a korzystanie ze wszystkich operatów i osnowy pozostawić bez dodatkowych opłat. Rozwiązanie takie uprościłoby znacznie proces pobierania opłat i nie obciążałoby geodetów dodatkowo za korzystanie z materiałów archiwalnych.

• Internetowe zgłoszenie pracy geodezyjnej

Technologia iGeoMap/ePODGiK jest połączeniem oprogramowania iGeoMap służącego do publikacji danych

przestrzennych z serwisem ePODGiK (www.epodgik.pl) przeznaczonym do obsługi wykonawców geodezyjnych. Technologia ta umożliwia zgłaszanie prac geodezyjnych przez internet oraz automatyczne przygotowywanie niezbędnych materiałów. Po zarejestrowaniu firmy w PODGiK wykonawcy uzyskują dostęp do usługi internetowego zgłaszania prac geodezyjnych. Rejestracja polega na złożeniu podpisanego wniosku i gwarantuje firmie uzyskanie hasła dostępu wymaganego przy zgłaszaniu pracy i dostępie do przygotowanych przez ośrodek materiałów. Przy zgłaszaniu pracy geodeci sami we właściwym terytorialnie serwisie iGeoMap określają zakres przestrzenny pracy na podstawie wszystkich dostępnych informacji ułatwiających jej właściwe zlokalizowanie (działki, budynki, ulice, punkty adresowe, ortofotomapa itp.).

Wraz z określeniem obszaru objętego opracowaniem konieczne jest podanie wielu informacji opisowych niezbędnych do zarejestrowania pracy w ośrodku dokumentacji. Do najważniejszych należą: asortyment pracy, przewidywana data zakończenia oraz parametry dotyczące materiałów oczekiwanych z ośrodka. Zakres udostępnianych danych i związana z tym opłata są zależne od wybranego asortymentu pracy geodezyjnej. Należna opłata jest obliczana na bieżąco i widoczna na formularzu zawierającym parametry zgłaszanej pracy. Parametry udostępnianych danych

dobrano tak, aby uprościć oczekiwaniom wykonawców w typowych przypadkach. W przypadkach nietypowych można zgłosić pracę, a potem drogą internetową albo bezpośrednio z PODGiK pobrać dodatkowe materiały niezbędne do jej realizacji.

• Przygotowanie materiałów dla wykonawcy

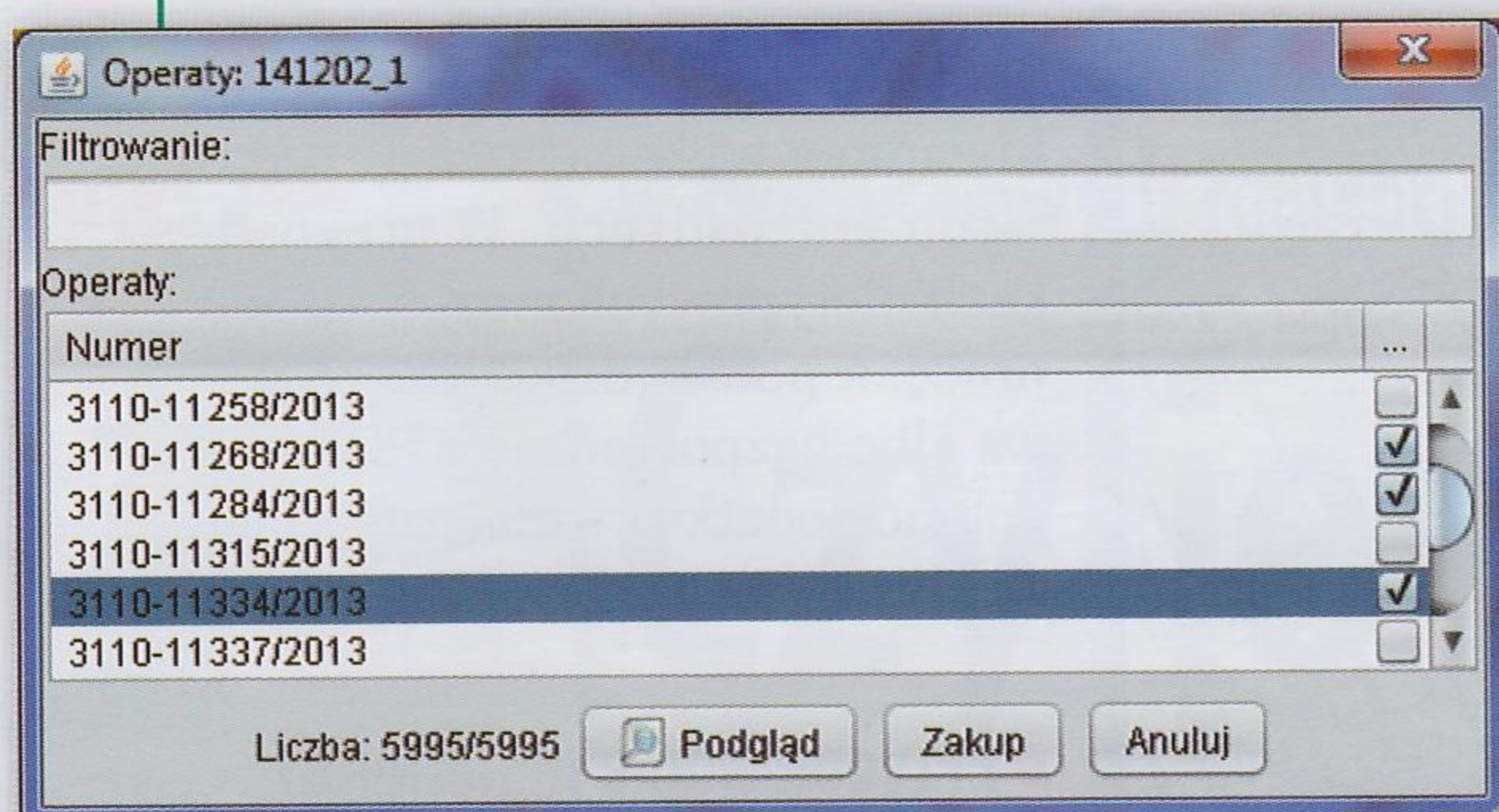
Przygotowany zakres przestrzenny pracy wraz z pozostałymi parametrami trafia następnie do serwisu epodgik.pl. System GEO-MAP automatycznie pobiera informacje z serwisu i rozpoczyna proces przetwarzania pracy geodezyjnej, w którym można wyróżnić trzy zasadnicze etapy. W pierwszym etapie zgłoszonej pracy geodezyjnej zostaje nadany identyfikator, który będzie później widoczny na wszystkich materiałach z nią związanych. Drugi etap to przygotowanie materiałów dla wykonawcy. Na

podstawie całości zasobu geodezyjnego i kartograficznego PODGiK i w odniesieniu do zgłoszonego asortymentu pracy generowane są odpowiednie zbiory danych i dokumenty w postaci elektronicznej. W etapie trzecim wszystkie przygotowane materiały są umieszczane na serwerze epodgik.pl, z którego mogą być później pobrane przez wykonawcę.

Całość wymienionych prac realizuje automatycznie pracujący w PODGiK system GEO-MAP, który w tym celu został wyposażony w odpowiednie funkcje. Prace są przetwarzane 24 godziny na dobę 7 dni w tygodniu bez jakiegokolwiek udziału człowieka. W wyniku automatycznego przetworzenia przygotowane zostają następujące materiały dla wykonawcy:

- zgłoszenie pracy geodezyjnej (format PDF),
- licencja (PDF),
- dokument obliczenia opłaty (PDF),
- wykaz materiałów do wykorzystania (PDF),
- mapa do porównania z terenem (PDF),
- dane wsadowe systemu GEO-MAP (MAP),
- informacja z EGiB przy pracach, które takiej informacji wymagają (PDF),
- w zależności od wybranej konfiguracji opisy topograficzne punktów osnowy (TIF, JPG...),
- inne dokumenty pomocnicze.

Przykładowy zestaw dokumentów dla wykonawcy przedstawia rysunek 2. Są

Rys. 3. Przeglądanie listy operatów archiwalnych

one przygotowane w ciągu kilku lub kilkunastu minut od chwili zgłoszenia pracy. Dokładny czas zależy od liczby prac oczekujących w kolejce do przetworzenia.

• Dostęp do materiałów

Przygotowane zbiory danych i dokumenty elektroniczne są dostępne po zalogowaniu użytkownika w serwisie epodgik.pl, w którym istnieje możliwość zarządzania parametrami konta oraz śledzenia stanu swoich prac we wszystkich ośrodkach wykorzystujących technologię iGeoMap/ePODGiK. Jeśli praca nie została jeszcze opłacona, to z poziomu serwisu epodgik.pl można dokonać stosownej opłaty. Jest to szczególnie ważne w sytuacji, kiedy osoby zgłaszające nie mają dostępu do konta bankowego, aby opłacać prace bezpośrednio po zgłoszeniu. Wtedy dokonują one jedynie zgłoszenia, a potem osoba uprawniona z poziomu epodgik.pl wnosi stosowne opłaty z wykorzystaniem płatności internetowych.

Jak już było wcześniej powiedziane, po zgłoszeniu, opłaceniu i wygenerowaniu materiałów standardowych wykonawca w ramach zgłoszenia ma możliwość podglądu operatów archiwalnych i ich ewentualnego zakupu. Do wyboru operatów w serwisie iGeoMap służy przycisk „Operaty”, pod którym kryją się również przydatne funkcje ich wyszukiwania (wśród wszystkich, wśród związanych z obrębem, dla działki czy dla aktywnej działki). Przeglądając listę operatów (rys. 3), użytkownik ma możliwość podglądu zawartości każdego

z nich i zaznaczenia operatów do zakupu. Zanim jednak dokona zakupu interesujących go operatów, a tym samym uzyska prawo do pobrania ich na dysk, do zgłoszenia będzie wystawiony dodatkowy dokument opłaty dotyczący zakupionych operatów i stosowna licencja. Opisane czynności mogą być wykonywane wielokrotnie i za każdym razem do listy wybranych (zamówionych) dla danej

pracy operatów będą dodawane kolejne pozycje. Listę zamówienia mogą więc tworzyć osoby niemające uprawnień do zakupu, bo i tak zakup operatów z listy jest realizowany przez osobę uprawnioną w serwisie ePODGiK. Analogiczne postępowanie dotyczy zakupu opisów topograficznych punktów osnowy czy współrzędnych tych punktów.

Po zalogowaniu użytkownika w serwisie ePODGiK wybrane materiały będą widoczne przy odpowiedniej pracy geodezyjnej w sekcji „Zamówione”, jak to przedstawiono na rys. 4. Przed dokonaniem opłaty można jeszcze zweryfikować listę zakupów, bo istnienie pozycji na liście nie oznacza konieczności jej zakupu. Możemy wyłączyć dowolny dokument z zamówienia. Zakupione dokumenty stają się automatycznie widoczne przy odpowiedniej pracy geodezyjnej jako materiały dodatkowe w sekcji „Zakupione”, gdzie oferowana jest już wtedy możliwość ich pobrania na dysk użytkownika.

• Nowe problemy czekają na rozwiązanie

Dostosowaliśmy naszą technologię iGeoMap/ePODGiK do zgodności z prawem, mimo że mamy do nowych przepisów wiele zastrzeżeń. Czekamy jednak z nadzieją, że kuriozalne zapisy utrudniające automatyzację i wprowadzające zbędną biurokrację zostaną w najbliższym czasie zmienione. Uważam, że w ramach uzdrowienia obowiązującego systemu opłat konieczne jest:

1. Zlikwidowanie opłat we wprowadzonej formie i ewentualne zastąpienie opłatą ryczałtową od obszaru objętego zgłoszeniem, w ramach którego udostępnieniu podlegałyby wszelkie niezbędne do realizacji pracy materiały z zasobu. Nie można karać wykonawcy dodatkowymi kosztami pozyskiwania operatów w sytuacji, kiedy trafia na teren trudny, wymagający analizy wielu operatów. Przecież to nie jego wina, a przeanalizowanie tych operatów leży w interesie PODGiK. Z jednej strony chcemy bowiem, aby prace geodezyjne były wykonane starannie i profesjonalnie, a z drugiej staranność jest karana dodatkowymi opłatami. Czy jest w tym logika?

2. Wprowadzenie jasnych zapisów o prostej opłacie ryczałtowej bez możliwości różnej ich interpretacji (z czym, niestety, mamy do czynienia obecnie). Zresztą świat idzie w kierunku uwalniania danych, a u nas tendencja jest odwrotna. Czy GUGiK reprezentuje jeszcze interesy geodetów, czy stanął po przeciwniej stronie i chce się teraz zajmować ich nękaniami i wyzyskiem?

3. Usunięcie zbędnych dokumentów licencji dla materiałów uzyskiwanych do realizacji prac geodezyjnych. Czemu one mają służyć? Aby pobrać z PODGiK jeden szkic, należy złożyć zgłoszenie pracy, uzyskać do niego dokument opłaty i licencję. Trzy dokumenty pomocnicze do jednego pobieranego z PODGiK! Toż to czysta biurokracja! Dodatkowo przy takich zapisach licencyjnych należałoby chyba powołać organ sprawdzający, czy licencje są przestrzegane, i ewentualnie ścigający nadużycia. Takie CBLDP, czyli Centralne Biuro Licencji Danych Przestrzennych.

W kontekście powyższych propozycji ciekawe, jak GUGiK odpowie na jedno ze 103 pytań PTG, czy geodeci będą mogli wymieniać (sprzedawać) dane, które sami pozyskali. Oczywiście nikt im tego nie zabroni, ale do czego to może prowadzić? Wcześniej czy później pojawi się konkurencja dla PZGiK, bo powstaną legalne portale wymiany pomiarów geodezyjnych z pominięciem starosty i GUGiK.

Wszyscy popełniamy błędy, ale łatwiej jest je wybaczyć, kiedy widzimy, że błędzący słuchają konstruktywnej krytyki. Mam nadzieję, że GUGiK wsłucha się w głos środowiska i w kontakcie z nim zacznie rozwiązywać problemy geodezji zamiast bezsensownie ją pogrążać.

dr hab. inż. Waldemar Izdebski

Geo-System Sp. z o.o.,

Politechnika Warszawska

Wydział Geodezji i Kartografii

Generuj ponownie - Zgłoszenie - Opłaty i licencje				
Nazwa pliku	Data	Rozmiar pliku		
Zgłoszenie pracy geodezyjnej	2014-02-27	98 kB	pobierz	zgłoś błąd w pliku
Wydruk mapy	2014-02-27	176 kB	pobierz	zgłoś błąd w pliku
Wykaz materiałów	2014-02-27	34 kB	pobierz	zgłoś błąd w pliku
Dane wsadowe systemu GEO-MAP	2014-02-27	4758 kB	pobierz	zgłoś błąd w pliku
Materiały dodatkowe zakupione zamówione				

Rys. 4. Okno materiałów do pracy geodezyjnej po złożeniu dodatkowych zamówień w serwisie iGeoMap